

Map Iaith – Blwyddyn 8: Rhifyn 12

Dyma rai enghreifftiau o'r prif batrymau iaith sydd i'w gweld yn rhifynnau 7-12. Gweler map iaith Blwyddyn 7 yn ogystal gan fod yr holl batrymau a gyflwynwyd yno'n cael eu hadolygu, eu cadarnhau a'u hymestyn yn rhifynnau Blwyddyn 8.

Amser presennol y ferf

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Defnyddir yr amser presennol drwyddi draw yn hollol naturiol yn y darnau darllen / gwranddo / gwyllo, e.e. Dw i'n hoffi ... Rwyd ti'n mynd i ddsbarth ... Mae Ceri'n ... Rydyn ni'n cael hwyl. Rydych chi'n berson ... Maen nhw'n siarad ...</p> <p><i>Y negyddol:</i> Dw i ddim yn bwyta ... Dwyt ti ddim yn ... Dydy Ceri ddim ... Dydy'r gêm ddim ... Dydych chi ddim yn ... Dydyn nhw ddim yn ...</p> <p>Ydych chi'n ...? Wyt ti'n ...?</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau, e.e.</i> ... rydyn ni'n bwyta pei pen-blwydd rydyn ni'n hongian baner mae plentyn yn gwisgo dillad lliwgar Mae Ben yn mynd i gael syrpreis...</p> <p><i>Y negyddol:</i> Dw i ddim yn meddwl.</p> <p>Dydy plant yn yr Almaen ddim yn cael gwaith cartref ...</p> <p>ac ati</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau, e.e.</i> Dw i'n teimlo'n wych. Dw i ddim yn cytuno.</p> <p>Mae Emily'n cael neges. Dydy hi ddim yn bwyta bwyd sbeislyd.</p> <p>Rydyn ni'n bwyta dros 873 miliwn o gywion ieir bob blwyddyn ond dydyn ni ddim yn bwyta'r traed!</p> <p>Maen nhw'n mynd i Tokyo.</p> <p>Rydych chi'n mynd i wrando ...</p> <p>Ydych chi eisiau mynd? ac ati</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau, e.e.</i> Dw i'n prynu dillad. Rwyd ti'n gwastraffu arian. Mae e'n cael sioc. Mae hi'n gwario ... Rydyn ni'n cael llawer o hwyl.</p> <p>Rydych chi'n mynd i wyllo ffilm.</p> <p>Maen nhw'n diffodd y golau.</p> <p><i>Y negyddol:</i> Dw i ddim yn cael arian poced.</p> <p>Dydy fy ffrind ddim eisiau mynd allan.</p> <p>Dydyn ni ddim eisiau ... os dydych chi ddim yn siŵr ...</p> <p>Dydy'r bobl ddim eisiau ...</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau, e.e.</i> Dw i'n teimlo'n ... Rwyd ti'n lwcus. Mae Chris yn teimlo'n ...</p> <p>Rydyn ni'n mynd ar drip ...</p> <p>Rydych chi'n mynd i wrando ...</p> <p>Maen nhw'n hapus ...</p> <p><i>Y negyddol:</i> Dw i ddim yn nerfus. Dwyt ti ddim yn mynd ...</p> <p>Dydy Lois ddim yn hoffi siarad ...</p> <p>Dydyn ni ddim eisiau mynd ...</p> <p>Os dydych chi ddim yn siŵr ble mae'r wlad... Dydyn nhw ddim yn snacio ...</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau, e.e.</i> Dw i'n mwynhau chwarae'r drymiau. Rwyd ti'n edrych yn sâl Mae Aled yn dweud ...</p> <p>Rydyn ni yng Ngogledd Cymru</p> <p>Rydych chi'n defnyddio ap ar y ffôn.</p> <p>Maen nhw'n edrych yn flacus.</p> <p>Dw i ddim yn dda iawn. Dydy Miss Evans ddim yn hoffi ...</p> <p>Dwyt ti ddim yn edrych yn dda iawn. ... os dydych chi ddim eisiau.</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Os

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>... os ydych chi eisiau help ...</p> <p>... os ydych chi eisiau mwy o help ...</p> <p>... os ydyn nhw'n mwynhau ...</p> <p>... os dydych chi ddim yn cofio ...</p> <p>... os oes 12% i ffwrdd ...</p>	<p>... os ydych chi eisiau help</p> <p>... os wyt ti eisiau beic ...</p> <p>Faint ydy ... os oes 15% i ffwrdd?</p> <p>... os wyt ti'n dod ...</p>	<p>... os ydych chi eisiau help / gwybodaeth</p> <p>... os ydych chi'n hoffi hufen iâ</p> <p>... os ydy hi'n hoffi bwyd Tsieineaidd</p> <p>Peidiwch dod os ydych chi'n llysieuydd neu os ydych chi ar ddiet.</p> <p>Beth os dydy hi ddim yn hoffi bwyd sbeislyd?</p>	<p>... os ydych chi eisiau os ydy e'n rhad</p> <p>Beth os ...?</p> <p>Beth os ydy'r person yn dweud ...?</p>	<p>... os ydych chi eisiau help.</p> <p>... os ydych chi o dan straen.</p> <p>... os dydych chi ddim yn siŵr ble mae'r wlad.</p> <p>Os hoffech chi weld mwy o luniau ...</p> <p>Beth os ...? Beth os ydy'r athrawon yn ofnadwy?</p> <p>Beth os dydy'r disgyblion ddim yn fy hoffi i?</p>	<p>... os ydych chi eisiau help.</p> <p>... os dydych chi ddim eisiau.</p> <p>... os ydy'r gair ar eich rhestr chi ...</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Amser gorffennol y ferf

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Es i i Ces i ... Chwaraeais i ... Siaradais i ... Bwytais i ...</p> <p>Gofynnnon ni i ...</p> <p>... beth wnaethon nhw ...</p> <p>Siaradais i. Bwytais i .</p> <p>Chwaraeodd e/o / hi. Bwytoodd e/o / hi. Siaradodd e/o / hi. Aeth e/o / hi i ... Aeth e/o / hi i siopa. Aeth e/o / hi i'r parc ...</p> <p>Gwnaeth ... Hedfanodd ... Gwelodd Penderfynodd ...</p>	<p>Es i i Wyl y Nadolig. Bwytais i sosejis o'r Almaen. Aethon ni i'r farchnad Nadolig. Bwytoodd Matt wyth crêpe. Rhedodd ... Dwedodd ... Cofleidiodd hi ... Lladdon nhw ... Torrion nhw'r coed. ac ati</p> <p><i>Y negyddol:</i> Stopiodd y dynion ddim.</p>	<p><i>Mewn perthynas â chwedl Dwynwen:</i> rhedodd Dwynwen dwedodd hi daeth angel gofynnodd hi troiodd Maelon yn ... rhoiodd yr angel ...</p>	<p>Prynais i'r got yn ...</p>	<p><i>Mae cyfle i ddefnyddio'r gorffennol yng nghyd-destun beth wnaeth y disgyblion ddydd Sadwrn diwethaf. Gweler y darn Dydd Sadwrn.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> Es i ... Gwyliais i ... Prynais i ... Chwaraeais i ...</p> <p>Dechreuodd tair merch ... ddawnsio Daeth pobl allan stopiodd y gerddoriaeth</p> <p>Beth wnaethoch chi ddydd Sadwrn?</p>	<p><i>Nod y rhifyn hwn yw adolygu'r amser gorffennol ac felly defnyddir pob person o'r amser hwn drwyddi draw.</i></p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Amser amherffaith y ferf

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Roedd e'n/o'n ddiflas. Roedd ... yn wych. Roedd pobl yn defnyddio siocled fel arian. Roedd y bandiau'n wych.</p> <p>Roedden ni'n sefyll ... Roedden nhw'n tynnu hunluniau drwy'r amser. Roedden nhw'n sbwylio popeth.</p> <p>Sut oedd byw heb dechnoleg?</p> <p>... oedd y person cyntaf i ... Roedd e'n/o'n / hi'n byw yn ... Roedd ... yn gweithio yn ... ac ati</p>	<p>Roedd y sglefrio'n hwyl achos roedd Gav yn cwympo'n aml.</p> <p>Roedd y reids yn anhygoel!</p> <p>Roedden nhw eisïau stopio'r dynion.</p>	<p>Roedd Dwynwen yn dywysoges. Roedd tad Dwynwen eisïau ... Roedd Dwynwen yn drist.</p> <p>Roedd y tân gwyllt yn anhygoel.</p>	<p>... roedd yr hen beiriant golchi'n gwneud sŵn od.</p>	<p>... roeddwn i'n siopa ... roeddwn i'n nerfus ar y dechrau ...</p> <p>... roedd cerddoriaeth ... roedd llawer o bobl ... roedd pawb yn hapus ...</p> <p>... sut (r)oeddech chi'n teimlo ...</p>	<p><i>Gan mai edrych 'nôl yw prif thema'r rhifyn hwn, defnyddir yr amser amherffaith yn naturiol drwyddi draw, e.e.</i></p> <p>Roedd e'n wych. Roedd hi'n ffantastig. Roedd y dynion yn gweithio'n galed. Roeddwn i mewn ciw. Roedd y bobl yn ... Roedden nhw'n sut roeddech chi'n teimlo ...</p> <p>Doedd y Celtiaid ddim yn ... Doedd yr athrawon ddim yn gallu gyrru allan.</p> <p>Roedd gan bobl .. / Doedd gan bobl ddim ... Roedd ... gyda phobl. Doedd dim ... gyda phobl.</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Amser perffaith y ferf

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Wedi mynd!</p> <p>Sut rydych chi'n gwybod bod y ffermwyr wedi cael pris teg ...?</p> <p>Faint o elw maen nhw wedi gwneud?</p> <p>Os ydych chi wedi ateb ...</p>	<p>Pwy sy wedi ysgrifennu'r dyddiadur?</p> <p>Ydych chi wedi prynu ...?</p> <p>wedi torri wedi tostio wedi marw</p> <p>Rydyn ni wedi siarad am y parti.</p> <p>Rydyn ni wedi bod yn chwilio ar y we.</p>	<p>Dw i wedi blino.</p> <p>Maen nhw wedi ateb ...</p> <p>Pwy sy wedi ysgrifennu'r dyddiaduron?</p> <p>Mae'r omlet yma wedi rhoi Bessières ar y map.</p> <p>reis wedi ffrio</p>	<p>Rydyn ni wedi gofyn ...</p> <p>Mae pawb wedi ysgrifennu ...</p> <p>Rydyn ni wedi cael peiriant newydd</p>	<p><i>Ceir ymarfer sy'n gysylltiedig â throi brawddegau yn yr amser presennol i'r amser perffaith yn y darn Sut ydych chi'n teimlo?</i></p> <p><i>Hefyd:</i></p> <p>Dw i wedi defnyddio ...</p> <p>Dw i wedi ennill ...</p> <p>Mae'r ysgol wedi cau.</p> <p>Mae swyddfa'r post wedi cau.</p> <p>Yn yr ystafell yma, mae fy mhlant i wedi bwyta ... ac wedi chwarae.</p>	<p><i>Gan mai edrych 'nôl yw prif thema'r rhifyn hwn, defnyddir yr amser perffaith yn naturiol drwyddi draw, e.e.</i></p> <p>Dw i wedi dysgu Cymraeg.</p> <p>Dw i wedi bod i ...</p> <p>Dw i wedi torri fy ...</p> <p>Mae Jac wedi dechrau geocelcio.</p> <p>Mae hi wedi bod i ...</p> <p>Beth am y bobl rydych chi wedi dewis?</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Amser dyfodol y ferf

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>... bydd e'n sâl.</p> <p>... byddwch chi'n rhoi pwysau ymlaen.</p> <p>Gobeithio bydd hi'n braf.</p> <p>Beth fydd yn digwydd? Beth fydd ar y rhaglenni?</p>	<p>Bydd ras arbennig yn digwydd ar ...</p> <p>Bydd y ras yn dechrau ...</p> <p>Thema'r ras fydd ... a</p> <p>Bydd y ras yn codi arian at ...</p>	<p><i>Prif ffocws y rhifyn yma ydy Edrych ymlaen, felly cyflwynir amser dyfodol y ferf drwyddi draw e.e.</i></p> <p>Bydda i'n bwyta'n iach. Byddi di'n hapus. Bydd gemau cyffrous yn ...</p> <p>Bydd hi'n siomedig. Byddwn ni'n ...</p> <p>Byddwch chi wrth eich bodd. Byddan nhw'n gorffen.</p> <p><i>Y negyddol</i></p> <p>Fyddda i ddim yn bwyta creision. Fydd Ceridwen ddim yn dod. ac ati</p> <p><i>Ffurfiâu cwestiwn</i></p> <p>Fydd ... yn hapus? Bydd. Fydd pizza'n iawn? Na fydd.</p>	<p>Gobeithio bydd hyn o help.</p> <p>Bydda i'n gallu talu am wersi gyrru pan fydda i'n 17 oed.</p>	<p>Symudwch eich bysedd a bydd y peli'n symud. Cyn bo hir, byddwch chi'n teimlo'n well.</p> <p>Bydd eich partner chi'n ...</p> <p>Bydd popeth yn newydd ...</p> <p><i>Cwestiwn:</i> Beth fydd yn digwydd nesa?</p>	<p>Bydd y dosbarth yn gweithio allan ...</p> <p>Bydd y grŵp yn ...</p> <p>Byddwn ni'n rhoi arian i'r Pennaeth.</p>

		<p>ac ati.</p> <p>Beth fyddwch chi'n wneud?</p> <p>Beth fydd yn digwydd?</p> <p>Beth fydd yn digwydd?</p> <p>Pa gystadlaethau chwaraeon fydd yn digwydd?</p> <p>Ble fydd y gystadleuaeth?</p> <p>Pryd bydd y gystadleuaeth?</p> <p>Pwy fydd yn ennill?</p> <p>Gweler hefyd yr adran Cwestiynau</p> <p>Dw i'n gobeithio ...</p>			
--	--	---	--	--	--

Map Iaith – Blwyddyn 8

Hoffwn i ... / Hoffet ti ...? / Hoffech chi ...?

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Hoffwn i fynd i ... achos hoffwn i ... Hoffwn i ddysgu ...</p> <p>Hoffwn i ddim mynd i ... achos hoffwn i ddim ...</p> <p>Hoffet ti ...? Hoffwn, hoffwn i ... Na hoffwn, hoffwn i ddim ...</p> <p>Hoffech chi ...? Hoffwn, hoffwn i ... Na hoffwn, hoffwn i ddim ...</p>	<p>Hoffet ti fynd allan nos Wener? Hoffwn, os gwelwch yn dda. Na hoffwn, dim diolch.</p> <p>Hoffet ti ddod i ...? Hoffech chi fynd i ...?</p>	<p>Hoffwn i fynd i ... Hoffwn i fod yn bêl-droediwr. Hoffwn i weithio gydag anifeiliaid.</p> <p>Hoffet ti fynd i ...? Hoffwn. / Na hoffwn.</p> <p>Hoffech chi fynd i ...? Hoffen. / Na hoffen.</p>	<p>Hoffwn i fyw bywyd diddorol. Hoffwn i chwarae i dîm y dref.</p>	<p>Hoffwn i wisgo ... Os hoffech chi ...</p>	<p>Hoffwn i fynd i ... achos ... Hoffech chi weithio yn y chwareli llechi?</p> <p>Hoffwn i ddim gweithio yn y chwareli amser maith yn ôl achos roedd y gwaith yn galed ac yn beryglus ... ond ... hoffwn i weithio yno rŵan.</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Cwestiynau

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Ffurfiâu cwestiwn Ail-ddefnyddio'r un cwestiynau o Flwyddyn 7 dro ar ôl tro ond mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Wyt ti'n well? Wyt ti'n gallu canu? Ydych chi'n cofio? Ydych chi'n tynnu hunlun weithiau? Ydw. / Nac ydw. Beth wyt ti'n feddwl o ...? Beth ydych chi'n feddwl o ...? ac ati</p>	<p>Ffurfiâu cwestiwn Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Ga i siarad â chi? Ydych chi'n dathlu ym mis Tachwedd? Oes ...?</p>	<p>Ffurfiâu cwestiwn Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Wyt ti'n hoffi bwyd Tsieineaidd? Oes sioe yn yr ardal? Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? ac ati</p>	<p>Ffurfiâu cwestiwn Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd</p> <p>Wyt ti'n ennill arian? Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno gyda ...? Oes marciau ar y beic? Oes arian ar ôl?</p>	<p>Ffurfiâu cwestiwn Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd.</p>	<p>Ffurfiâu cwestiwn Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Oes rhaid talu? Oes odl? Wyt ti'n ...? Ydych chi'n ...? Ydy hi'n ... ? ac ati</p>
<p>Geiriau cwestiwn Aildddefnyddio'r un cwestiynau o Flwyddyn 7 dro ar ôl tro ond mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Beth ydych chi'n fwyta yn y nos? Ble (r)ydych chi'n fwyta yn y nos?</p>	<p>Aildddefnyddio'r un geiriau mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Beth sy'n digwydd? Pryd mae (Gŵyl Andreas)? Beth ydych chi'n wneud ar Wyl Andreas? Beth ydy <i>neeps</i> a <i>tatties</i>?</p>	<p>Aildddefnyddio'r un geiriau mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Beth wyt ti'n feddwl o ...? Beth ydych chi'n feddwl o ...? Faint ydy pris ...? Ble ydyn ni'n mynd? Pryd ydyn ni'n mynd?</p>	<p>Aildddefnyddio'r un geiriau mewn cyd-destunau newydd, e.e.</p> <p>Beth wyt ti'n mwynhau? Beth sy'n digwydd? Beth sy ar y rhestr? O ble wyt ti'n cael arian?</p>	<p>Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd.</p> <p>Hefyd: Pam dydyn nhw ddim yn teimlo'n ...? Pwy sy yn y llun? Ble maen nhw? Beth mae'r ... yn wneud?</p>	<p>Aildddefnyddio'r un ffurfiâu mewn cyd-destunau newydd.</p> <p>Hefyd: Sawl sillaf sy mewn llinell? Faint o arian rhaid i bawb roi i chi? Beth ydych chi'n gallu gweld?</p>

<p>Gyda p(h)wy (r)ydydych chi'n bwyta yn y nos?</p> <p><i>Hefyd</i> Faint o amser ydych chi'n bwyta yn y nos?</p> <p>Pa faint ydych chi? Pa liw ydych chi'n hoffi? Pa ddsbarth? Pa sgiliau?</p>	<p>Ble mae ...?</p> <p><i>Hefyd:</i> Pa mor hir ydy'r ras?</p>	<p>ac ati</p> <p><i>Hefyd:</i> Ble fydd y ...? Pryd fydd y ...? Pwy fydd yn ...? Beth fydd yn digwydd yn ...? Beth fyddwch chi'n wneud? Beth fydd yn digwydd? Pa gystadlaethau chwaraeon fydd yn digwydd? Ble fydd y gystadleuaeth? Pryd bydd y gystadleuaeth? Pwy fydd yn ennill? Pa wledydd fydd yn cystadlu?</p> <p>Beth yn union fydd yn digwydd? Ble yn union? Pryd yn union?</p>	<p>Sut wyt ti'n gwario arian? Sut ydych chi'n gwario arian? Pryd wyt ti'n mynd i'r ganolfan hamdden? Beth ydych chi'n gallu gweld yn y cerflun?</p> <p>Pa fath o chwaraeon? Pa restr? Ble fydd y ...? Pryd fydd y ...? Pwy fydd yn ...? Beth ydy'r tair camp? Sut ydyn ni'n mynd i ddweud wrth bawb? Pwy sy'n cael problem? Pwy ydy Aled? Pwy ydy'r gorau? ac ati</p>	<p>Sut maen nhw'n teimlo, tybed? Ble wyt ti'n ...? Pam wyt ti'n ...? Beth sy wedi digwydd ...?</p> <p>Sut (r)oedd hi'n teimlo? Beth yn union maen nhw'n wneud? Pa wlad?</p>	<p>Pa fath o fwyd? Ble aethoch chi? Pryd aethoch chi? ac ati</p> <p><i>Hefyd:</i> Pa mor uchel ydyn nhw? (sef mynyddoedd)</p>
---	--	---	---	--	---

Map Iaith – Blwyddyn 8

Iaith berswadiol

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau â Blwyddyn 7 dro ar ôl tro ond mewn cyd-destunau newydd, e.e. mewn perthynas â gŵyl gerdd, hyrwyddo siocled Masnach Deg</i></p> <p><i>Gorchmynion</i> Dewch i ... Mwynhewch ...!</p> <p><i>Defnyddio ansoddeiriau sy'n canmol, e.e. gwych, anhygoel ac ati</i></p> <p><i>Rhestru e.e. cantorion blasau siocled</i></p> <p><i>Gofyn cwestiynau, e.e. Ydych chi'n hoffi ...? Beth am ...? ac ati</i></p>	<p><i>Gofynnir i'r disgyblion ddwyn i gof eirfa a phatrymau sy'n ymwneud â pherswadio yn y rhifyn hwn.</i></p>	<p><i>Gofynnir i'r disgyblion ddwyn i gof eirfa a phatrymau sy'n ymwneud â pherswadio yn y rhifyn hwn.</i></p>	<p><i>Gofynnir i'r disgyblion ddwyn i gof eirfa a phatrymau sy'n ymwneud â pherswadio yn y rhifyn hwn.</i></p>		

Map Iaith – Blwyddyn 8

Yr amser

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>pum munud</p> <p>neithiwr heddiw yfory dros y penwythnos penwythnos nesaf</p> <p>nos Wener bore Sadwrn pryhawn Sadwrn nos Sadwrn</p> <p>mis Hydref bob mis</p> <p>18 Awst 22 Awst</p>	<p><i>Ymadroddion amser, e.e. mewn gwahoddiad</i></p> <p>ddydd Sadwrn nos Sadwrn nos Wener nos yfory wythnos nesaf</p> <p>y nos Sadwrn cyn Tachwedd pump Pump Tachwedd Tachwedd tri deg</p> <p>ym mis Tachwedd ym mis Rhagfyr</p> <p>tan fis Ionawr</p> <p>Un diwrnod, ... Amser maith yn ôl, ...</p> <p>Tachwedd 1620 1629-1621</p> <p>... ar ôl rhedeg yn y ras ar ôl ennill y ras ...</p>	<p><i>Ymadroddion amser, e.e.</i></p> <p>heno yfory nos yfory dros y penwythnos bob dydd mis /wythnos / penwythnos / dydd Sadwrn / nos Wener nesaf</p> <p>yn ystod y penwythnos yn ystod yr wythnos eleni y flwyddyn nesaf yn y dyfodol ym mis ... yn ystod mis Mehefin pryhawn Sul</p> <p>Oriau agor tŷ bwyta</p> <p>yr ail ddydd Sul ym mis Awst bob blwyddyn</p> <p>Dydd Llun y Pasg</p>	<p><i>Ymadroddion amser, e.e.</i></p> <p>dydd Sadwrn dydd Sul drwy'r dydd bob dydd dydd Llun – dydd Sadwrn ar ddydd Sadwrn dyddiad eleni</p> <p>Dw i'n ymarfer am tua 20-30 awr yr wythnos. Dw i'n trio cael 8 awr o gwsg bob nos. tri deg (30) munud</p> <p>Maen nhw'n diffodd y golau am awr, rhwng hanner awr wedi wyth a hanner awr wedi naw.</p>	<p><i>Ymadroddion amser, e.e.</i></p> <p>dydd Sadwrn bore dydd Llun nos Lun heddiw yfory neithiwr bum mlynedd yn ôl</p> <p>Faint o'r gloch ydy hi? Mae hi'n hanner awr wedi deg. Faint o'r gloch est ti i'r gwely neithiwr? Tua hanner awr wedi un. Mae'n hwyr. Mae'n rhy hwyr.</p> <p><i>Trafodir amser yng nghyd-destun beth mae'r disgyblion yn ei wneud ar ddydd Sadwrn. Gweler y darn Dydd Sadwrn.</i></p>	<p><i>Ymadroddion amser, e.e.</i></p> <p>am ddeg munud Mae hi'n bwrw glaw o hyd. Dydd Sadwrn ... Heddiw ... a ... ddoe am wyth o'r gloch Faint o'r gloch est ti?</p> <p>yn 1939 Oes Fictoria yn ystod y Rhyfel Byd Cyntaf</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Gwahodd

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
	<p>Gwahodd, derbyn a gwrthod: Wyt ti eisiau dod i'r parti (yn y ...) ? Ydw, os gwelwch yn dda. Nac ydw, dim diolch.</p> <p>Ydych chi eisiau dod i'r ffair gyda fi? Ydw, diolch. Nac ydw, dim diolch.</p> <p>Beth am fynd i'r sinema nos Sadwrn? Syniad da. / Gwych! Mae'n ddrwg gen i / Mae'n flin gyda fi, dw i ddim yn gallu dod.</p> <p>Hoffet ti fynd allan nos Wener? Hoffwn, os gwelwch yn dda. Na hoffwn, dim diolch.</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma dro ar ôl tro ond mewn cyd-destunau newydd, e.e. yn y darn Cymru – cyffrous! – gwahodd i ddigwyddiadau yng Nghymru:</i> Ydych chi / Wyt ti eisiau mynd / dod i ...? Hoffet ti ...? Beth am ...?</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma e.e.</i> Beth am fynd i'r sinema / gêm?</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma e.e.</i> Wyt ti eisiau dod? Ydych chi eisiau dod?</p>	

	<p>Derbyn yn ysgrifenedig: Diolch am y gwahoddiad i ... yn ... ar ... Dw i'n gallu dod. Dw i'n edrych ymlaen.</p> <p>Gwrthod yn ysgrifenedig: Diolch am y gwahoddiad i ... yn ... ar Mae'n ddrwg gen i / Mae'n flin gyda fi, dw i ddim yn gallu dod achos... Dw i'n siomedig.</p>				
--	---	--	--	--	--

Map Iaith – Blwyddyn 8

Gorchmynion

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau â Blwyddyn 7 dro ar ôl tro ond mewn cyd-destunau newydd, e.e.</i></p> <p>Edrychwch ...</p> <p>Atebwch ...</p> <p>Ysgrifennwch ...</p> <p>Argraffwch ...</p> <p>Cymharwch ...</p> <p>Meddyliwch ...</p> <p>Eglurwch ...</p> <p>Cofiwch ...</p> <p>Perswadiwch ...</p> <p>Defnyddiwch ...</p> <p>Chwiliwch am ...</p> <p>Llenwch y bylchau.</p> <p>Rhowch resymau.</p> <p>Enwch ...</p> <p>Ewch i ...</p> <p>Trafodwch ...</p> <p>Sgriptiwch ...</p> <p>Cynlluniwch ...</p> <p>Llusgwch ...</p> <p>ac ati</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma dro ar ôl tro, e.e.</i></p> <p>Llenwch y grid.</p> <p>Llusgwch y geiriau.</p> <p>Cliciwch yma.</p> <p>Edrychwch ar y ...</p> <p>Gwrandewch ar y ...</p> <p>Gofynnwch y cwestiynau ...</p> <p>Gwylwch ...</p> <p>Ysgrifennwch ...</p> <p>Siaradwch am ...</p> <p><i>Hefyd:</i></p> <p>Dangoswch eich gwaith cyfrifo.</p> <p>Defnyddiwch eich nodiadau.</p> <p>Arhosa funud.</p> <p>Peidiwch torri'r coed.</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma dro ar ôl tro, e.e.</i></p> <p>Cymharwch.</p> <p>Dangoswch.</p> <p>Ysgrifennwch.</p> <p>Trafodwch.</p> <p>Argraffwch.</p> <p>Atebwch.</p> <p>Gofynnwch gwestiynau.</p> <p><i>Hefyd:</i></p> <p>Cyfrifwch y canrannau.</p> <p>Darllenwch ... yn uchel.</p> <p>Gwahoddwch.</p> <p>Ysgrifennwch frawddegau llawn.</p> <p>Tynnwch (neges o'r boc).</p> <p>Tanlinellwch.</p> <p>Arhoswch.</p> <p>Sgriptiwch.</p> <p>Tynnwch lun yr eitem.</p> <p>Labelwch yr eitem.</p> <p>Atalnodwch y darn.</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma dro ar ôl tro, e.e.</i></p> <p>Edrychwch ar ...</p> <p>Ysgrifennwch ...</p> <p>Darllenwch ...</p> <p>Chwiliwch am lun ...</p> <p>Meddyliwch am ...</p> <p>Gwnewch nodiadau.</p> <p>Rhowch resymau dros eich ateb.</p> <p>Labelwch y llun.</p> <p>Edrychwch mewn geiriadur.</p> <p><i>Hefyd:</i></p> <p>Cynlluniwch set newydd o ddillad addas.</p> <p>Llenwch y grid pan rydych chi'n siarad.</p> <p>Dewiswch bwnc.</p> <p>Gwnewch nodiadau pan rydych chi'n siarad.</p> <p>Teipiwch ... i mewn i beiriant chwilio.</p> <p>Dere i mewn.</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma dro ar ôl tro, e.e.</i></p> <p>Edrychwch ar ...</p> <p>Ysgrifennwch ...</p> <p>Darllenwch ...</p> <p>Chwiliwch am ...</p> <p><i>Hefyd:</i></p> <p>Newidiwch y brawddegau ac yna cyfieithwch y brawddegau.</p> <p>Edrychwch mewn geiriadur os ydych chi eisiau.</p> <p>Ysgrifennwch frawddegau i ddisgrifio ...</p> <p>Cyfrwch a llenwch y grid.</p> <p>Cyfrifwch y canrannau a llenwch y grid.</p> <p>Dewiswch ansoddeiriau addas o'r grid.</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r ffurfiau sydd wedi eu cyflwyno hyd yma dro ar ôl tro, e.e.</i></p> <p>Cliciwch ar y gair cywir.</p> <p>Edrychwch ar y brawddegau yma.</p> <p>Cyfieithwch y brawddegau.</p> <p>Cymharwch eich atebion fel grŵp.</p> <p>Darllenwch ddechrau'r llythyr eto.</p> <p>Meddyliwch am ...</p> <p>Argraffwch ...</p> <p>Peidiwch enwi'r lle.</p> <p>Trafodwch y cwestiynau yma.</p> <p>Gwnewch nodiadau.</p> <p>ac ati</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Cyfarwyddiadau

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Defnyddio gorchmynion, e.e. Gwnewch hysbyseb am ... Meddylwch am ... Disgrifiwch y ... Sgriptiwch y ... Cofiwch ...</p> <p><i>Defnyddio “rhaid”, e.e.</i> Rhaid i bawb ysgrifennu syniad ar <i>post-it</i>. Yna, rhaid siarad am y syniadau. Rhaid dewis y 3 syniad gorau ... Yna, rhaid dweud wrth grŵp arall am y ...</p>	<p><i>Mae cyfle i adolygu cyfarwyddiadau wrth weithio allan sut i wneud rysâit</i> <i>Cranachan: - gorchmynion a ffurfiau rhaid</i></p> <p><i>Defnyddio “rhaid”, e.e.</i> Rhaid iddo fe / fo weithio ... Rhaid iddo fe / fo helpu ... Rhaid iddo fe / fo beidio prynu ...</p>	<p><i>Defnyddio “rhaid”, e.e.</i> Rhaid i chi ddweud ... Rhaid i chi drefnu ...</p> <p>Does dim rhaid i chi ysgrifennu brawddegau</p> <p>Bydd rhaid iddo fe/fo ... Bydd rhaid iddi hi ...</p>	<p><i>Defnyddir ffurfiau gorchmynnol yn y tasgau er mwyn egluro beth ddylai’r disgyblion wneud. Yn ogystal:</i></p> <p>Dyma sut mae’n gweithio. Rhaid rhedeg yn gyflym am chwe deg metr. Rhaid rhedeg heb esgidiau – ar gwrs arbennig. Rhaid deifio o’r disg i mewn i bwll nofio.</p>	<p><i>Defnyddir ffurfiau gorchmynnol yn y tasgau er mwyn egluro beth ddylai’r disgyblion wneud, e.e.</i> Rhowch gopi o’r grid i bawb. Gweithiwch gyda phartner. Ewch i grwpiau mawr. Rhowch bob cerdyn melyn i un person. Cyfrwch ... a llenwch y grid – o dan Faint? <i>Hefyd:</i> Rhaid i ti fynd i ... ac yna rhaid i ti droi i’r ... Rhaid i ti fynd ar yr A ... mor bell â ... ac yna, rhaid i ti droi i’r ... Rhaid i ti droi i’r chwith / dde a rhaid i ti fynd ar yr A... mor bell â ...</p>	<p><i>Defnyddir ffurfiau gorchmynnol a rhaid yn y tasgau er mwyn egluro beth ddylai’r disgyblion wneud, e.e.</i> Rhaid i chi edrych ’nôl ar un o’r tymhorau. Defnyddiwch y nodiadau yn Tasg 1. Ysgrifennwch haicw os ydych chi eisiau – ond does dim rhaid i chi. Does dim rhaid i chi gael odl yn y llinellau os dydych chi ddim eisiau.</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Cysyllteiriau

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>a ... ac ... a'r ond felly achos ar un llaw ... ar y llaw arall ... pan</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau ag a geir mewn rhifynnau blaenorol.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> ... ar ôl rhedeg yn y ras ar ôl ennill y ras ...</p> <p>Pan glywodd y maharajah, roedd e'n drist</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau ag a geir mewn rhifynnau blaenorol.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> Byddwch chi wrth eich bodd yn chwerthin pan fyddwch chi'n ...</p> <p>Ysgrifennwch nodiadau pan rydych chi'n siarad.</p> <p>Ile Bydd un gystadleuaeth bwyta arbennig iawn ile bydd dynion yn bwyta pwdin gwaed.</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau ag a geir mewn rhifynnau blaenorol.</i> a / ac neu ond felly achos pan Dw i'n ofalus iawn pan dw i'n gwario arian. Dw i'n ofalus iawn pan dw i'n prynu dillad. Llenwch y grid pan rydych chi'n siarad. ... i fod yn ofalus pan maen nhw'n prynu beic ail-law</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau ag a geir mewn rhifynnau blaenorol.</i> <i>Hefyd:</i> Cyn bo hir, roedd llawer o bobl ... Yna, daeth pobl ... Pa fath o gerddoriaeth ydych chi'n hoffi pan rydych chi'n ymlacio? Pan mae hi'n teithio, mae hi'n teimlo'n ...</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau ag a geir mewn rhifynnau blaenorol.</i> <i>Hefyd:</i> Rydych chi'n mynd i drefnu trip i Eryri – lle roedd yr hen chwareli llechi.</p> <p>... pan dw i'n chwarae ... Roedd hi'n ddiflas iawn achos roedd hi'n bwrw glaw.</p> <p>Roedd hi'n bwrw glaw'n drwm ac felly aethon ni o dan y strydoedd.</p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Disgrifio

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Ansoddeiriau Ailddefnyddio'r ansoddeiriau a gyflwynwyd ym Mlwyddyn 7 gan gyflwyno enghreifftiau newydd hefyd, e.e.</p> <p>Mae siocled yn llyfn Mae siocled tywyll yn chwerw.</p> <p><i>rhy</i> rhy felys / chwerw rhy araf rhy ddrud</p> <p>Cymharu Mae ... yn fwy blasus / llyfn / melys na ...</p> <p>Mae ... yn llai blasus /</p>	<p>Ansoddeiriau Ailddefnyddio'r ansoddeiriau a gyflwynwyd mewn rhifynnau blaenorol, e.e. <i>disgrifio bwyd</i></p> <p>Mae ... yn flasus yn felys yn ddi-flas yn ych a fi</p> <p><i>ond yn ogystal:</i> di-liw difflach direidus hunanol perffaith hen-ffasiwn</p>	<p>Ansoddeiriau Dw i'n teimlo'n bositif. Mae ... yn rhesymol yn ddrud yn rhad yn amhosib yn bosib</p> <p>Mae cynnal ... yn hwyl yn greulon yn ofnadwy yn beryglus</p> <p><i>rhy</i> rhy ifanc rhy ddrud</p>	<p>Ansoddeiriau Ailddefnyddio'r ansoddeiriau a gyflwynwyd mewn rhifynnau blaenorol, e.e. <i>mewn perthynas â phrynu pethau / delio gydag arian a chadw'n heini ac yn iach, e.e.</i></p> <p>drud rhad gofalus newydd</p> <p>yn gyflym yn dynn</p> <p><i>rhy</i> rhy ddrud rhy rad</p> <p>Cymharu yn fwy gofalus y gorau</p>	<p>Ansoddeiriau Ailddefnyddio'r ansoddeiriau a gyflwynwyd mewn rhifynnau blaenorol, e.e. <i>mewn perthynas â thrafod lluniau a cherddoriaeth</i></p> <p><i>Prif nod y rhifyn yma yw disgrifio teimladau, ac felly mae cyfleoedd niferus i ddisgrifio sut mae rhywun yn teimlo, e.e.</i></p> <p>yn hapus yn anhapus yn drist yn unig yn fywiog yn ddryslyd yn rhyfedd yn gyffrous yn hiraethus yn hyderus yn ddihyder</p>	<p>Ansoddeiriau Ailddefnyddio'r ansoddeiriau a gyflwynwyd mewn rhifynnau blaenorol, e.e.</p> <p>Dw i wedi bod i'r siopau smart a dw i wedi bod i fynyr tŵr enwog. Dw i wedi bwyta bwyd blasus dros ben a dw i wedi cael llawer o hwyl gyda ffrindiau. twneli tywyll</p> <p>yn fwy caredig</p> <p>yn fwy a mwy poblogaidd</p>

<p>llyfn / melys na ...</p> <p>Mae ... yn well na ... achos ...</p> <p>fel ... fel diemwnt edrych fel ysbyty fel symudiadau anifeiliaid ...</p> <p><i>enw + ansoddair</i> dillad newydd – trowsus a siaced hyfryd swper mawr iawn – swper enfawr</p>	<p><i>mor + treigladau</i> mor dawel mor ddi-liw mor drist mor llonydd mor swnllyd mor lliwgar mor hapus mor heini</p> <p><i>enw + ansoddair</i> brechdan flasus parti mawr parti cyffrous, gwahanol rhubanau lliwgar, llawen</p>	<p><i>enw + ansoddair</i> dŵr brwnt, mwdlyd, ych a fi</p>	<p><i>enw + ansoddair</i> labeli enwog dillad drud rhywun ffantastig bwyd iach</p>	<p><i>rhy</i> rhy boenus rhy dawel rhy swnllyd rhy dawel</p> <p><i>mor</i> Dw i'n teimlo'n lwcus iawn i gael teulu mor wych. mor bell â ... mor iach â'r gneuen</p> <p><i>enw + ansoddair</i> ystafell fach pentref bach te gwyrdd gwin coch bath gwahanol</p>	<p><i>rhy</i> rhy galed rhy fach</p>
---	---	---	--	--	--

Map iaith – Blwyddyn 8**Goleddfu ansoddeiriau**

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
			dw i'n mwynhau'n fawr iawn dw i ddim yn ddigon da	yn drist ofnadwy ychydig yn fwy sensitif	bwyd blasus dros ben

Map Iaith – Blwyddyn 8

Mynegi barn

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Mae ... yn ... Mae mynd allan yn hwyl. Mae ... yn wastraff amser</p> <p>Beth ydy dy hoff ... / eich hoff ...? Fy hoff ... ydy ... achos ...</p> <p>Beth wyt ti'n feddwl o ...? Beth ydych chi'n feddwl o ...?</p> <p>Y cymal enwol Dw i'n meddwl bod ... Dw i ddim yn meddwl bod ...</p> <p>Dw i'n meddwl ei fod e/o ... Dw i'n meddwl ei bod hi ...</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau mewn cyd-destunau newydd.</i> <i>Hefyd:</i> Roedd ... yn ...</p> <p>Beth wyt ti'n feddwl o ...? Beth ydych chi'n feddwl o ...?</p> <p>Y cymal enwol Dw i'n meddwl bod ... Dw i ddim yn meddwl bod ...</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau mewn cyd-destunau newydd.</i> <i>Hefyd:</i></p> <p>Mae ... yn (<i>ansoddair</i>). Dw i'n meddwl bod ... yn ... (<i>ansoddair</i>).</p>	<p><i>Gofynnir i'r disgyblion ddwyn i gof eirfa a phatrymau sy'n ymwneud â mynegi barn yn y rhifyn hwn.</i></p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau mewn cyd-destunau newydd.</i> <i>Hefyd:</i> Mae ... yn ddiddorol. Mae ... yn syniad ardderchog. Mae ... yn ardderchog, heb os nac oni bai. Yn fy marn i, mae ... yn ddiddorol iawn. Mae ... yn ddiddorol yn fy marn i. Mae ... yn syniad da yn bendant. Beth wyt ti'n feddwl o ...? Beth ydych chi'n feddwl o ...? Dw i'n meddwl bod ... yn ... Dw i ddim yn meddwl bod ... yn ... Dw i'n meddwl ei fod e/o'n ... Dw i'n meddwl ei bod hi'n ...</p>	<p><i>Ail ddefnyddio'r un ffurfiau mewn cyd-destunau newydd, e.e. wrth drafod a threfnu.</i></p> <p><i>Hefyd gofynnir i'r disgyblion fynegi barn mewn perthynas â digwyddiadau yn y gorffennol:</i> Roedd y ... yn wych achos ... Roedd y ... yn ardderchog achos ... Roedd y ... yn ddiflas iawn achos ... Roedd y ... yn ofnadwy achos ...</p>

Cytuno / Anghytuno	Cytuno / Anghytuno	Cytuno / Anghytuno	Cytuno / Anghytuno	Cytuno / Anghytuno	Cytuno / Anghytuno
Dw i'n cytuno ... achos ... Dw i ddim yn cytuno achos ... Dw i'n anghytuno ... achos ...	Dw i'n cytuno ... achos ... Dw i ddim yn cytuno achos ... Dw i'n anghytuno ... achos ...	Wyt ti'n cytuno? Dw i'n cytuno achos ... Dw i ddim yn cytuno achos ... Dw i'n anghytuno achos ...	Wyt ti'n cytuno? Dw i'n cytuno achos ... Dw i ddim yn cytuno achos ... Dw i'n anghytuno achos ...	Beth am ...? Syniad da. Na, dw i ddim yn meddwl. Dw i'n cytuno ... achos ... Dw i ddim yn cytuno achos ... Dw i'n anghytuno ... achos ...	Beth am ...? Syniad da. Na, dw i ddim yn meddwl. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno achos ... Dw i ddim yn cytuno achos ...
<i>Hoff + treigladau meddal</i> Hoff (fwyd / fiwsig)		<i>Hoff + treigladau meddal</i> Fy hoff fwyd i ydy pasta. Fy hoff bwnc i ydy addysg gorfforol. Beth ydy hoff hufen iâ'r grŵp?			
Mae'n well gen i / Mae'n well gyda fi ... Dw i wrth fy modd yn ...	Mae'n well gen i ... na ... achos ... Mae'n well gyda fi ... na ... achos ...	Mae hynny'n iawn. Mae hynny'n wych.		Mae'n well gen i / Mae'n well gyda fi ... Mae'n gas gen i ... Mae'n gas gyda fi ...	Mae'n well gen i ... na ... Mae'n well gyda fi ... na ...
... heb os nac oni bai yn fy marn i yn bendant ...					

Map Iaith – Blwyddyn 8

Datblygu sgwrs

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
Beth am ...? Syniad da. Na, dw i ddim yn meddwl. Yn fy marn i, ... Dw i'n meddwl bod ... yn syniad da. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno (achos ...) Dw i ddim cytuno (achos ...) Dw i'n anghytuno (achos ...)	Beth am ...? Syniad da. Na, dw i ddim yn meddwl. Yn fy marn i, ... Dw i'n meddwl bod ... yn syniad da. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno (achos ...) Dw i ddim cytuno (achos ...) Dw i'n anghytuno (achos ...)	Beth am ...? Syniad da (achos) Na, dw i ddim yn meddwl (achos ...) Yn fy marn i, ... Dw i'n meddwl bod ... yn syniad da. Mae hynny'n iawn. Mae hynny'n wych. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno (achos ...) Dw i ddim cytuno (achos ...) Dw i'n anghytuno (achos ...)	Beth am ...? Syniad da (achos) Na, dw i ddim yn meddwl (achos ...) Yn fy marn i, ... Dw i'n meddwl bod ... yn syniad da. Mae hynny'n iawn. Mae hynny'n wych. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno (achos ...) Dw i ddim cytuno (achos ...) Dw i'n anghytuno (achos ...)	Beth am ...? Syniad da (achos) Na, dw i ddim yn meddwl (achos ...) Yn fy marn i, ... Dw i'n meddwl bod ... yn syniad da. Mae hynny'n iawn. Mae hynny'n wych. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno (achos ...) Dw i ddim cytuno (achos ...) Dw i'n anghytuno (achos ...)	Beth am ...? Syniad da (achos) Na, dw i ddim yn meddwl (achos ...) Yn fy marn i, ... Dw i'n meddwl bod ... yn syniad da. Wyt ti'n cytuno? Ydych chi'n cytuno? Dw i'n cytuno (achos ...) Dw i ddim cytuno (achos ...) Dw i'n anghytuno (achos ...)

Map Iaith – Blwyddyn 8

Arian

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Mae'r sanau'n costio £4.49. Mae'r sliperi'n costio £18.50.</p> <p>canrannau elw disgownt</p> <p>Faint ydy'r sanau / sliperi os oes ...% i ffwrdd?</p> <p>Os ydy bar mawr o siocled yn costio £1.98, faint mae'r ffermwyr yma'n ennill? (6% o hyn)</p> <p>Mae hi'n ennill tua £5,500 bob mis.</p>	<p>pum can punt saith can punt pedwar deg punt</p> <p>Sut wyt ti'n gwario dy arian poced? Dw i'n gwario ... ar ... Fel arfer, dw i'n gwario ... ar ... Dw i'n prynu ... bob wythnos. Weithiau dw i'n prynu ... Dw i'n cynilo ...</p> <p>Faint ydy ... os oes 15% i ffwrdd?</p>	<p><i>Gofynnir i'r disgyblion lunio bwydlenni, gan nodi'r prisiau. Yna, gofynnir iddyn nhw chwarae rôl.</i></p>	<p><i>Trafodir arian yn helaeth yn y rhifyn hwn gan edrych ar ffyrdd o arbed arian, cynilo arian a chael gwerth am arian. Defnyddir y berfenwau isod drwyddi draw:</i></p> <p>prynu gweithio ennill gwario safio</p> <p><i>Hefyd:</i> pris Y pris ydy ... bargen / bargeinion dwy bunt wyth deg (ceiniog) tair punt naw deg naw punt naw deg naw (ceiniog) can punt dau gan punt ac ati</p>	<p><i>Trafodir arian mewn perthynas â gwledydd eraill.</i> ... ydy arian y wlad. Mae'r ... yn werth ... doler / punt. Mae Dad yn rhoi £200 i chi ac rydych chi'n newid yr arian Faint o arian y wlad ydych chi'n cael am £200?</p>	<p>Trafodir arian mewn perthynas â chyfnewid arian o ewros i bunnoedd.</p> <p><i>Hefyd, gofynnir i'r disgyblion gyfrifo faint fydd taith i Eryri'n costio a faint o arian bydd rhaid i bawb dalu.</i></p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Rhifau

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p><i>Gweler hefyd yr adran ar arian</i></p> <p>Mae hi'n ennill tua £5,500 bob mis.</p> <p>un ... dwy ... tair (hosan)</p> <p>dwy gawod</p> <p>am dair neu bedair awr</p> <p>Ysgrifennwch dair ffaith ...</p> <p>bedair noson yr wythnos</p> <p>un deg pump o bobl ifanc</p> <p>pum munud</p> <p>miloedd o bobl</p>	<p><i>Mae rhifau "pob dydd" yn codi'n naturiol yn y darnau.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> miloedd</p> <p>pum cant saith cant</p> <p><i>Y trefnolion</i> Yn gyntaf, ... Yn ail, ... Yn drydydd, ... Yn bedwerydd, ... Yn bumed, ... Yn chweched, ... Yn seithfed, ... Yn wythfed, ... Yn nawfed, ...</p>	<p><i>Mae rhifau "pob dydd" yn codi'n naturiol yn y darnau.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> cannoedd miloedd</p> <p>un deg pum mil (15,000) o wyau</p> <p>torthau bara un pwynt pump (1.5) metr o hyd.</p> <p><i>Y trefnolion</i> Yn gyntaf, ... Yn ail, ... Yn drydydd, ... Yn bedwerydd, ... Yn bumed, ...</p>	<p><i>Mae rhifau "pob dydd" yn codi'n naturiol yn y darnau.</i></p> <p><i>Defnyddir rhifau wrth gyfeirio at arian ac mewn perthynas â chanrannau mewn siart cylch hefyd</i></p> <p><i>Hefyd:</i> tua 20-30 awr yr wythnos tua 10 milltir tua 300 milltir tua 50 milltir tua 8 awr o gwsg</p> <p>tair camp tri person</p>	<p><i>Mae rhifau "pob dydd" yn codi'n naturiol yn y darnau.</i></p> <p><i>Defnyddir rhifau wrth gyfeirio at arian ac mewn perthynas â chanrannau.</i></p> <p><i>Mae cyfle i drafod "rhifau mawr" wrth drafod poblogaeth Zanzibar, India, Japan a Chymru.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> dwy ddisg tair merch tri darn</p>	<p><i>Mae rhifau "pob dydd" yn codi'n naturiol yn y darnau.</i></p> <p><i>Defnyddir rhifau wrth gyfeirio at arian ac mewn perthynas â chymarebau.</i></p> <p><i>Defnyddir "rhifau mawr" wrth i'r cogydd sôn am faint o pizzas a jelis mae wedi eu paratoi yn ystod y flwyddyn ac wrth drafod uchder mynyddoedd ucha'r byd.</i></p>

Map Iaith – Blwyddyn 8

Y treigladau meddal

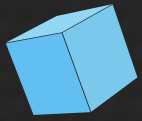
Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Ar ôl yn: Mae lluo o enghreifftiau o ddefnyddio ansoddeiriau ar ôl yn drwy'r rhifyn, e.e. yn gyffrous yn wirion / yn ddwl yn wastraff amser</p> <p>Ar ôl o: llawer o + treigladau meddal gormod o + treigladau meddal ychydig o + treigladau meddal</p> <p>Ar ôl i: Ewch i Dasg ... Ysgrifennwch i wahodd ffrind ... ac ati</p>	<p>Ar ôl yn: Mae lluo o enghreifftiau o ddefnyddio ansoddeiriau ar ôl yn drwy'r rhifyn, e.e. yn felys yn gyffrous</p> <p>Ar ôl o: llawer o llawer o bobl gormod o gormod o ddillad llai o llai o bobl</p> <p>Ar ôl i: Ewch i Dasg ... i Bontypridd ac ati</p>	<p>Ar ôl yn: Mae lluo o enghreifftiau o ddefnyddio ansoddeiriau ar ôl yn drwy'r rhifyn, e.e. Mae ... yn rhesymol yn ddud yn rhad yn bosib</p> <p>Ar ôl rhy: yn rhy ddud</p> <p>Ar ôl o: llawer o bethau digon o gig 6 kilo o bupur a halen miloedd o bobl mwy o wybodaeth</p> <p>Ar ôl i: lle gwych i ddod Darllenwch y darn eto i gael ...</p>	<p>Ar ôl yn: yn gyflym yn dynn yn bwysig yn ofalus</p> <p>Ar ôl rhy: rhy ddud rhy ras</p> <p>Ar ôl o: llawer o bobl digon o wybodaeth</p> <p>Ar ôl i: rydych chi'n mynd i feddwl ... rydych chi'n mynd i roi cyngor llythyr i dudalen problemau</p>	<p>Ar ôl yn: yn drist yn gyffrous yn dawel</p> <p>Ar ôl rhy: rhy boenus rhy dawel rhy swnllyd rhy dawel</p> <p>Ar ôl mor: Dw i'n teimlo'n lwcus iawn i gael teulu mor wych. mor bell â ...</p> <p>Ar ôl i: mynd allan i fwynhau mynd i barti</p>	<p>Ar ôl yn: Roedd hi'n gynnes. Roedd y gêm yn gyflym. Roedd y ffilm yn gyffrous.</p> <p>Ar ôl rhy: rhy galed rhy fach</p> <p>Ar ôl i, am, ar, o dan</p>

<p><i>Ar ôl Hoffwn i</i> Hoffwn i fynd i ... Hoffwn i ddysgu ...</p> <p><i>Ar ôl am:</i> meddwl am bobl ... Beth am ofyn am ...?</p> <p><i>Ar ôl Rhaid i:</i> Rhaid i bawb ysgrifennu ... Rhaid i fi gael arian ...</p>	<p><i>Ar ôl Hoffwn i / Hoffet ti ac ati:</i> <i>Hoffet ti fynd i ...?</i> <i>Hoffet ti ddod i ...?</i></p> <p><i>Ar ôl am:</i> darllen am ddathlu ... Beth am fynd ...?</p> <p><i>Ar ôl Rhaid i:</i> Rhaid i ti dalu ... Rhaid iddo fe weithio ...</p>	<p><i>Ar ôl Hoffwn i</i> Hoffwn i fynd i ... Hoffwn i deithio i ... Hoffwn i weithio gyda ...</p> <p><i>Ar ôl am:</i> Beth am fynd i ...? Ysgrifennwch am daith arall.</p> <p><i>Ar ôl Rhaid i:</i> Rhaid i bawb fwyta ... Rhaid i ni feddwl</p>	<p><i>Ar ôl Hoffwn i</i> Hoffwn i fyw bywyd diddorol.</p> <p><i>Ar ôl am:</i> <i>chwiliwch am lun nofio am bum deg metr</i></p> <p><i>Ar ôl Rhaid i:</i> Rhaid i fi weithio'n galed. Rhaid i fi baratoi. Rhaid i chi dalu.</p> <p><i>Ar ôl Dylwn ac ati:</i> <i>Gweler yr adran ar Roi Cyngor.</i></p>	<p><i>Ar ôl Hoffwn i / hoffech chi</i> Hoffwn i wisgo os hoffech chi weld ...</p> <p><i>Ar ôl am:</i> Beth am drefnu ...? Chwiliwch am wybodaeth ...</p> <p><i>Ar ôl Rhaid i:</i> rhaid i chi roi ... rhaid i chi ddweud ...</p>	<p><i>Ar ôl Hoffwn i / hoffech chi</i> Hoffwn i fynd i ... Hoffwn i wisgo ... Hoffwn i weithio ...</p> <p>Hoffech chi fynd 'nôl? Hoffech chi weithio i ...</p> <p><i>Ar ôl gorchymyn:</i> Cofiwch roi rhesymau.</p> <p><i>Gwrthrych ar ôl berf gryno:</i> Bwytais i ddarn o'r byrger. Ces i gerdyn Dwynwen. Bwytais i lawer o wyau Pasg.</p> <p><i>Ar ôl Rhaid i:</i> Rhaid i chi gasglu ...</p> <p><i>Ar ôl Dylai ac ati:</i> Beth ddylai Carla wneud?</p>
---	--	--	--	--	--

Map Iaith – Blwyddyn 8

Arddodiaid

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau â Blwyddyn 7 drwyddi draw, e.e.</i></p> <p><i>Berfenw + arddodiad:</i> Edrychwch ar ... Mae treigladau meddal ar ôl ... Meddyliwch am codi arian at achos da dros y penwythnos ...</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau, e.e.</i> ar y we mewn catalog yn y parc</p> <p><i>Hefyd:</i> ar ganol</p> <p><i>Berfenw + arddodiad:</i> Edrychwch ar y ... Gwrandewch ar y ... Siaradwch am y ... Anfon llythyr at ffrind Dwedodd e wrth ... Siarad â'r dynion</p> <p><i>Hefyd:</i> cymharu â / gyda edrych ymlaen at cael llythyr oddi wrth ... rhoi anrhegion i ...</p> <p><i>rhedeg arddodiaid</i> rhaid i ti dalu amdano</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau ag a geir mewn rhifynnau blaenorol.</i></p> <p><i>Hefyd:</i> ar gyfer Mae help ar y dudalen nesaf ar gyfer gweithgaredd 8 a 9 eu gobeithion ar gyfer eleni</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau.</i> ar gwrs heb esgidiau o'r disg i mewn i'r pwll nofio</p> <p><i>Hefyd:</i> addas ar gyfer taflu i fwrdd</p> <p><i>Berfenw + arddodiad:</i> meddyliwch am ... chwiliwch am ... siarad â cymharu â edrych ar edrych am chwilio am gofyn am y beic</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau.</i> <i>Hefyd:</i> cyn y flashmob ar ôl y flashmob</p> <p><i>Hefyd:</i> Ydy'r darnau'n dda ar gyfer ...</p> <p><i>Berfenw + arddodiad:</i> meddyliwch am ... chwilio am ysgrifennu at siarad â cymharu â edrych ar poeni am</p>	<p><i>Ailddefnyddio'r un ffurfiau.</i> i lawr y stryd ... heibio'r siopau ... heibio'r pwll nofio ... i fyny'r bryn ... ac i'r parc</p> <p>ar y ddesg, o dan gadair Miss Evans, ar y silff yn y cwprdd, uwchben y bwrdd gwyn, wrth ochr gyfer ...</p> <p>o dan y strydoedd o ble ydych chi'n dod? o ble mae e'n/o'n dod i ble aeth e/o</p> <p><i>Berfenw + arddodiad:</i> edrych ymlaen at chwilio am ysgrifennu at siarad â cymharu â edrych ar meddyliwch am ...</p>

	fe / fo rhaid iddo fe / fo oddi wrthot ti ynddo fe / fo aton ni	<i>Rhedeg arddodiaid</i> atoch chi'ch hun	<i>Rhedeg arddodiaid</i> <i>Rhedeg arddodiaid</i> Beth amdanoch chi? Beth amdanat ti? Dw i'n ysgrifennu atoch chi. Rhaid iddo fe ...	<i>Rhedeg arddodiaid</i> Dw i'n ysgrifennu atoch chi. Rhaid iddo fe ...	<i>Rhedeg arddodiaid</i> Darllenwch amdanyn nhw ... Clywodd e sŵn tu ôl iddo fe.
--	---	--	--	--	--

Map Iaith – Blwyddyn 8

Rhagenwau

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
	fy ffrind (i) ein pen-blwydd (ni)_ ei ben-blwydd (e/o) eu pen-blwydd (nhw) ei breichiau hi eu breichiau nhw ac ati	fy nheulu eu digwyddiadau nhw ein hamser hamdden eich syniadau chi Fy nghariad Dy gariad Ei gariad Ei chariad Gweler hefyd Ymadroddion defnyddiol (wrth fy modd)	fy ngwallt fy ffrind dy ben-blwydd dy ffrind ei waled e ei ben-blwydd ei phen-blwydd ei ffrindiau hi eich partner eich ateb	fy mhlant fy ffrindiau ei lluniau hi ar ei ben ei hun ein pethau ni ein pentref bach ni eich atebion chi eich dydd Sadwrn chi eu gwallt nhw eu pethau nhw Dw i'n meddwl ei fod e'n / o'n ... Dw i'n meddwl ei bod hi'n ...	<i>Mae darn yn egluro fy + treigladd trwynol yn Tasg 1, O, diar, a cheir nifer o enghreifftiau, e.e. fy nhroed fy nghoes ac ati <i>Yn ogystal, yn yr un darn ceir nifer o gwestiynau'n dilyn y patrwm yma:</i> Beth sy'n bod ar dy fraich di? Beth sy'n bod ar dy law di? ac ati <i>Ailadroddir y cyfeiriad at yn eich tŷ chi droeon yn y darn Byw ddoe.</i> <i>Defnyddir eich yn naturiol yn y tasgau, e.e. eich partner chi.</i> </i>

Map iaith – Blwyddyn 8

Ymadroddion defnyddiol

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
<p>Mae gormod o siocled yn ddrwg i chi. Mae ychedig o siocled yn iawn.</p> <p>llawer o bobl ifanc llawer o symudiadau</p>	<p>gormod o ddillad</p> <p>ychedig o help</p> <p>llawer o bobl</p>	<p>ychedig o help</p> <p>llawer o bobl llawer o bethau</p>	<p>gormod o offer electronig</p> <p>ychedig o help</p> <p>llawer o hobiau llawer o hwyl</p> <p>llai o offer electronig</p> <p>mwy o offer mwy o arian</p> <p>digon o arian</p>	<p>mae gormod o siwgr yn gallu creu mwy o straen ychedig o help</p> <p>llawer o opsiynau</p> <p>mwy o bobl</p>	<p>... gormod o siwgr / sbeis?</p> <p>Dim digon o halen?</p> <p>Bwytais i lawer o wyau Pasg – gormod o wyau Pasg!</p>
<p>Mae'n well gen i ... Mae'n well gyda fi ...</p>	<p>Mae'n well gen i ... na ... achos ... Mae'n well gyda fi ... na ... achos ...</p>		<p>Mae'n well gen i ... na ... achos ... Mae'n well gyda fi ... na ... achos ...</p>	<p>Mae'n well gen i ... na ... achos ... Mae'n well gyda fi ... na ... achos ...</p>	<p>Mae'n well gen i ... na ... achos ... Mae'n well gyda fi ... na ... achos ...</p>
<p>Mae'n gas gen i ... Mae'n gas gyda fi ...</p>				<p>Mae'n gas gen i siopa. Mae'n gas gyda fi siopa.</p>	
<p>Dw i wrth fy modd yn ...</p>	<p>Dw i wrth fy modd.</p>	<p>Dw i wrth fy modd yn ... Byddwch chi wrth eich bodd.</p>		<p>Dw i wrth fy modd.</p>	<p>Roeddwn i wrth fy modd achos ... Dw i wrth fy modd yn</p>

		Bydd hi wrth ei bodd. Byddi di wrth dy fodd.			geocelcio.
yn lle Hoffwn i wneud (kung fu) yn lle (pêl-droed).	... yn lle prynu brechdanau ... yn lle mynd ar y bws		Dylet ti fwyta ... yn lle bwyd pecyn. Ddylet ti ddim bwyta bwyd pecyn – Dylet ti fwyta ... yn lle. Dylen nhw lawrlwytho cerddoriaeth o'r we yn lle prynu CDs.		yn lle yn lle'r bathodynau. yn lle gwyllo'r teledu
yn ogystal â Hoffwn i wneud (kung fu) yn ogystal â (pêl- droed)		Mae pobl yn bwyta cyw iâr yn ogystal â phorc yn yr ŵyl yma.			
o bosib efallai			Ble ydych chi'n safio (e.e. mewn boc neu jar neu yn y banc efallai)?	ar ôl ras, efallai efallai bydd rhaid ...	Jo efallai? y flwyddyn nesaf efallai?
byth				Ydych chi'n siopa? Nac ydw – byth. Byth!	
ar ei ben ei hun				Mae'r bachgen yn beicio ar ei ben ei hun.	
					cymaint â phosib

Map iaith – Blwyddyn 8

Idiomau

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
ar un llaw ... ar y llaw arall ... a dweud y gwir ... heb os nac oni bai ...				gwenu o glust i glust mor iach â'r gneuen	Dim ots! a dweud y gwir a bod yn onest heb os nac oni bai

Map iaith – Blwyddyn 8

Y cymal enwol

Rhifyn 7	Rhifyn 8	Rhifyn 9	Rhifyn 10	Rhifyn 11	Rhifyn 12
	<p>Dw i'n meddwl bod y bobl yn dathlu ... (achos ...)</p> <p>Dw i'n meddwl eu bod nhw'n dathlu ... (achos ...)</p>	<p>Gweler hefyd Mynegi barn: Dw i'n meddwl bod ...</p> <p>Dw i'n meddwl bydda i'n ...Dw i'n meddwl byddwn ni'n ...Dw i'n meddwl bydd rhai pobl yn ...</p> <p>Mae'n bosib bydda i'n ...Mae'n bosib byddwn ni'n ...Mae'n bosib bydd rhai pobl yn ...</p> <p>Mae'n debyg bydda i'n ...Mae'n debyg byddwn ni'n ...Mae'n debyg bydd rhai pobl yn ...</p>	<p>Dw i'n meddwl bod y ... yn ... achos ...</p>	<p>Dw i'n meddwl bod ... yn ...</p> <p>Dw i ddim yn meddwl bod ... yn ...</p> <p>Dw i'n meddwl ei fod e'n / o'n ...</p> <p>Dw i'n meddwl ei bod hi'n ...</p>	<p>Dw i'n meddwl bod [y Celtiaid] yn ...</p> <p>Dw i ddim yn meddwl bod [y Celtiaid] yn ...</p> <p>Faint o'r dosbarth sy'n meddwl bod y stori'n wir?</p> <p>Dw i'n meddwl bod y bobl ifanc yn ...</p>

